

VALIKAININE KARJÄÄRIÕPETUS

Aine maht ja õppekorraldus	35 tundi 2 tundi nädalas
Õpetamise aeg	9.klass II poolaasta
Aine eesmärgid	<p>Õpilane teab oma ja teiste temperamendi omadusi, närvisüsteemi iseärasusi, oskab seostada elukutseid temperamenditüübiga, mõistab temperamenditüübi mõju olukordades toimetulekule ja iseloomu seost tegevusega. Õpilane mõistab väärtuste ja vajaduste tähendust ja seost elurollidega. Õpilane teab, kuidas kujunevad hoiakud. Teab, millised käitumisviisid on omased emotsionaalselt intelligentsele inimesele. Õpilane oskab analüüsida enda ja teiste tundeid, emotsioone, huvisid, iseloomuomadusi. Õpilane mõistab ameteid, töö sisu muutumist, ühiskonnas toimuvaid protsesse, oma ootusi tulevasele tööle, karjääri võimalusi. Õpilane teab edasiõppimise (kutseharidus, kutsekeskharidus, gümnaasium, välismaal õppimine) iseärasusi. Oskab analüüsida töökuulutusi ja kohalikke töövõimalusi, teab oma kodukoha peamisi tegevusvaldkondi. Õpilane mõistab, millest sõltub tema töökoha valik. Õpilane oskab kasutada karjääriinfoallikaid, oskab leida infot, oskab kirjeldada endale sobivat tööd. Õpilane oskab määratleda enda valikuid, teab oma eelistusi. Oskab hinnata tegevusi oma igapäeva elus ja erinevaid alternatiive. Õpilane teab erinevate rollide olulisust elus ja on valmis arenemiseks, muutumiseks. Õpilane mõistab karjääriplaneerimist kui elukestvat protsessi, oskab hinnata alternatiive. Oskab püstitatud eesmärgid analüüsida ja koostada tegevusplaan, lugeda lepinguid, koostada CV-d, motivatsioonikirja, käituda tööintervjuul.</p>
Aine lühikirjeldus	<p>I moodul „Enese tundmaõppimine“</p> <p>Enesetundmise teema käsitlemine ja vastavate praktiliste harjutuste sooritamine aitab õpilasel kujundada enesemääratluspädevusi ning analüüsi tulemusel langetada teadlikke otsuseid, mis on seotud edasise haridustee ja/või tööeluga. Käsitletakse sotsiaalsete ja õpipädevuste seoseid tulevaste õpingute ja tööeluga. Õpiharjumuste teadlik kujundamine seotult teadlikult püstitatud eesmärkidega aitab ennetada õpilase haridustee katkemist ning soodustab elukestvat õpet.</p> <p>II moodul „Õppimisvõimaluste ja töömaailma tundmaõppimine“</p> <p>Õppimisvõimaluste, erinevate töövaldkondade ja tööturu suundumuste tundmine on vajalik, et õpilane oskaks teadlikult kavandada oma karjääri. Kujuneb valmisolek paindlikuks reageerimiseks tööturul toimuvatele kiiretele muutustele ja elukestvaks õppeks. Tööturuga praktilise tutvumise käigus saavad õpilased ülevaate erinevatest töövaldkondadest. Õpilasi suunatakse uurima ja võimalusel katsetama erinevaid töid, otsima ja leidma seoseid õpingute ja töövaldkondade vahel.</p> <p>III moodul „Planeerimine ja otsustamine“</p>

	<p>Planeerimise ja otsustamise põhimõtete tundmine aitab õpilasel süstematiseerida informatsiooni iseendast, tööturu võimalustest ja seostada seda oma tuleviku – ja karjääriplaanidega. Õpilane analüüsib erinevaid karjäärivalikuid mõjutavaid tegureid. Õpilasel kujunevad teadmised ja oskused eesmärkide püstitamiseks, karjäärialaste otsuste langetamiseks, võimalike probleemide äratundmiseks ja nende ennetamiseks. Moodul keskendub õpilase adekvaatse enesehinnangu kujunemisele</p>
<p>Põhimõisted</p>	<p>I moodul emotsioonid (subjektiivsed tundeelamused), emotsionaalne stabiilsus (emotsionaalne toimetulek ja enesekontroll), enesehinnang (üldine suhtumine iseendasse), huvid (aktiivne valiv suhtumine teadmistesse ja tegevustesse), isiksus (inimene, kellel on eneseteadvus ja sotsiaalne roll), iseloom (mis mõjutab inimese tegevusi, suhteid, valikuid), motivatsioon (mis paneb meid tegutsema), võimed (eeldused teadmiste, oskuste ja vilumuste omandamiseks), väärtused (tõekspidamised, mis mõjutavad inimese tegevust ja otsustamist erinevates olukordades).</p> <p>II moodul Amet (kindlate tööülesannetega ja vastutusega tööalane tasustatav tegevus), eriala (haridusasutustes omandatav teadmiste ja oskuste kogum mis on nõutav kutsealal töötamiseks), elukestev õpe (elu jooksul ette võetud õppetegevus, mis aitab parandada ja oskusi vastavalt vajadusele), pädevus (kompetentsus, mis pole rakendatav vaid ühes kontekstis), kutseharidus, kutsekeskharidus, üldharidus, tööturg (vastastikusel sõltuvuses olevate oskuste – ja mõõgitehingute protsess), tööjõud (isikud, kes soovivad ja on võimelised töötama), töötutu (isik, kes on ilma tööta ja otsib aktiivselt tööd ning on valmis kohe tööle hakkama), töömotivatsioon (vajadused ja soovid, mis innustavad tööalast tegevust).</p> <p>III moodul Karjäär (tööga seotud elukestev areng), karjääriplaneerimine (muutuste, õppimise ja otsustamise protsessi teadlik juhtimine), karjääriõpe (teadmised endast, töömaailmast, elukutsetest, õppimisvõimalustest), karjääriinfo (info hariduse, tööturu, elukutsete ja nende omavaheliste seoste kohta), isiklik karjääriplaan (konkreetne tegevuskava), õpimotivatsioon (ajendid, põhjused, mis mõjutavad noore õpitegevust), elurollid (inimese käitumine oma staatuse kohaselt).</p>
<p>Aine õpitulemused</p>	<p>Õpilane:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Oskab analüüsida enda isiksust ja ka kasutab eneseanalüüsi • Oskab analüüsida ennast kui tulevast töötajat

	<ul style="list-style-type: none"> • Teab karjääriplaneerimise põhimõtteid ja arvestab nendega karjäärivalikute tegemisel; • Suudab otsustada ja teadlikult arvestada otsuseid mõjutavate teguritega; • Teadvustab erinevate elurollide ja -stiilide seoseid tööga; • Omab teadmisi ja oskusi isikliku karjääriplaani koostamiseks; • Saab aru oma vastutusest karjääri planeerimisel. • Kasutab eneseanalüüsi tulemusi elutee planeerimisel ja karjäärivalikute tegemisel • On motiveeritud õppima, tunneb ja kasutab erinevaid õpistrateegiaid/ õpioskusi • Teab kutseid ja ameteid ning kohalikke majandustegevuse valdkondi; • Oskab leida infot tööturu kohta; • Teadvustab ennast tulevase töötajana; • Oskab näha oma erinevate elurollide seost karjäärivalikuga • Tunneb tööturu suundumusi, erinevaid töövaldkondi, on teadlik võimalustest ja nõuetest tööturul; • Teab oma karjäärivõimalusi; • Mõistab hariduse ja tööturu vahelisi seoseid ning vajadus pidevaks enesearendamiseks ja elukestvaks õppeks; • Oskab leida infot tööturu, erialade ja õppimisvõimaluste kohta ning oskab seda kasutada • Mõistab karjääriplaneerimist kui terviklikku, järjepidevat ja elukestvat protsessi; • Suudab iseseisvalt otsustada ja analüüsida otsust mõjutavaid tegureid; • Kasutab vajadusel karjäärispetsialistide abi (karjäärinõustamine); • On valmis teadlike karjääriotsuste tegemiseks ja isikliku karjääriplaani koostamiseks elukestva õppe valguses; • Võtab vastutuse oma karjääri planeerimisel
Hindamine	<p>Hinnatakse mitmeeristava hindamise alusel „arvestatud“ või „mittearvestatud“. Arvestatakse:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) praktilisi töid: CV koostamine; ettevõtte külastuse ja töövarjupäeva konsept või kokkuvõte, eneseanalüüs, jms; 2) oskust mõtestada praktilist tegevust; 3) oskust otsida ja analüüsida asjakohast infot; 4) loomingulisust ja ratsionaalsust; 5) teadlikkust peamistest karjääriotsust mõjutavatest teguritest; 6) õppekavas ettenähtud õpitulemuste saavutamist, mida õpilane tõendab arutelude, rühmatööde, õpimapi esitlemise jt tegevuste käigus.